

Den Haag, 20 december 2012

Aan de leden van de raad

Onder verwijzing naar de brief waarin de SP-fractie verzoekt om uitstel van de behandeling van het bestemmingsplan Laakhaven West – Petroleumhaven, wil ik de leden van de raad graag onderstaande informatie niet onthouden.

Het raadsvoorstel is duidelijk; het vaststellen van het aangepaste groepsrisico is een voorstel, dat expliciet moet worden aangenomen door de raad. Naar mening van de SP moet de raad zich bewust zijn van het besluit (en de eventuele risico's) welke zij neemt. Om de raadsleden ter wille te zijn, is daarom alles op een rijtje gezet:

Op pagina 46 van het bestemmingsplan staat vermeldt dat uit een door AVIV uitgevoerd onderzoek (rapport van 30 september 2011, kenmerk 112082, LINKJE) ' het groepsrisico toeneemt als gevolg van het nieuwe bestemmingsplan. De persoonsdichtheid in de huidige situatie is al hoog. De ontwikkeling van het bestemmingsplan heft slechts een marginale invloed op de hoogte van het reeds bestaande groepsrisico'.

Groepsrisico is een maat voor de kans dat bijeen ongeval slachtoffers valt met een bepaalde omvang. Voor LPG tankstations wordt het invloedsgebied bepaald door de 100% letaliteitsgrens; de afstand waarop alle blootgestelden komen te overlijden bij een calamiteit bij gevaarlijke stoffen. Deze afstand beslaat 150 meter en is vastgelegd in de Regeling externe veiligheidsinrichtingen (Revi).

In de verantwoordingsnotitie groepsrisico wordt beschreven welke overwegingen bij de afweging zijn gebruikt en welke maatregelen worden genomen om het groepsrisico te beperken. (pagina 46 BLEVE).

Bij een warme BLVE zal in een straal van 150 meter iedereen in de omgeving dodelijk getroffen zijn vanwege de enorme warmtestraling en zullen ook alle gebouwen in dit gebied (grotendeels) verwoest worden . Tot op een afstand van 300 meter kunnen mensen gewond raken en zal er schade aan gebouwen optreden (bestemmingsplan pagina 46)

LPG Convenant.

Het Rijk heeft een convenant gesloten met de LPG branche om de veiligheid op ene rond bestaande LPG stations te verbeteren. De belangrijkste maatregel is het aanbrengen van een hittewerende bekleding op LPG tankwagens. Deze maatregel stelt de hulpdiensten in staat om het gebied rondom het tankstation tijdig te ontruimen in geval van een brand inde nabijheid van een LPG tankwagen. Het convenant voorziet ook in de realisatie van een verbeterde vulslang . Door het toepassen van deze vulslang op LPG-tankauto's wordt de kans op een lekkage of breuk lager ingeschat. Vanzelfsprekend moet het Lpg-station ook voldoen aan de veiligheidsafstanden volgens het Revi en de voorschriften in de bijlage behorende bij het besluit LPG-tankstations milieubeheer en de voorschriften in de vigerende milieuvergunning.

De branche heeft zich gecommitteerd om het groepsrisico tot onder de oriëntatiewaarde te brengen (peildatum 27 oktober 2004) en zonodig de verkoop van LPG te beëindigen indien dit niet haalbaar blijkt te zijn. (blz. 47 bestemmingsplan). Niet alle vervoerders van LPG hebben het convenant autogas ondertekend.

Inmiddels is vanuit een brief van de minister van I&M aan de Tweede Kamer (kenmerk: IENM/BSK-2012/230756 van 11 december 2012)) duidelijk geworden dat hittewerende bekleding van tankwagens niet Europees afgedwongen kan en mag worden. Technisch gezien zou dat in kunnen houden dat er tankwagens, elders vanuit Europa, zonder hittewerende bekleding dit LPG tankstation zouden kunnen bevoorraden in de toekomst. De brief stelt: 'Deze situatie juridisch verankeren voor alle-met name buitenlandse tankwagens is op dit moment dus niet mogelijk. Niettemin zal ik mijn best doen om te bewerkstelligen dat dit binnen de kaders van de internationale regelgeving wel mogelijk zal worden. Vanuit de intentie van veiligheid in en om LPG-tankstations een zo hoog mogelijk niveau te houden, worden verschillende opties juridisch uitgewerkt. Een mogelijkheid is dat het doelvoorschrift niet wordt vastgesteld en dat bestaande grotere afstanden tot kwetsbare objecten zoals woningen in beginsel worden gehandhaafd' De wethouder heeft daarop gereageerd per mail (linkje).

De SP zou in dit licht liever geen risico nemen. En daarom niet uitgaan van nieuwe woningbouw binnen kleine afstanden.

In de tekst van het raadvorstel (ris 254080) staat van wijzigingenstelt het college voor – na overleg met de provincie- om een inspanningsverplichting op zich te nemen voor de venstertijden. En dat in het bestemmingsplan geborgd gaat worden dat voor de vergunningverlening van het bouwplan Soho C- bouwblok LW8 van het stedenbouwkundig raamwerk – gekoppeld gaat worden aan de venstertijden bij het LPG station.

Ook stelt de brief dat er uitvoerig overlegd is met de provincie. De provincie vraagt ' op basis van voor haarzelf bindend beleid, om een groepsrisico dat onder de oriënterende waarde ligt. Op die manier maakt de provincie van deze waarde een 'norm'.

Het college stelt in plaats van te handelen naar deze norm: ' De verantwoording van het groepsrisico is een lokale, gemeentelijke afweging. En 'de in het bestemmingsplan en dit raadvorstel opgenomen verantwoording van het groepsrisico voldoen in de visie van het college aan de wettelijke daartoe gestelde eisen'.

De SP vindt het bedenkelijk op deze wijze uit te gaan van een wettelijke eis, en de door de provincie gestelde norm naast zich neer te leggen. Het hele bestemmingsplan ademt 'scheren langs de wettelijke kaders en normen'. De SP stelt voor geen onnodige risico's te nemen en niet in te stemmen met de bouw van de woningen van Soho C .

Beschrijving bestaande situatie

Tot 2009 was het LPG station voorzien van een ondergronds reservoir met een inhoud van 40m³. De ondergrondse tank voldeed aanvankelijk niet aan de nieuwe veiligheidsafstanden volgens het Revi. Het groepsrisico lag bovendien net boven de oriëntatiewaarde. De tank is in 2009 vervangen door een kleinere tank (20m³) en verplaatst, zodat thans aan alle voorschriften wordt voldaan en het groepsrisico ongeveer gelijk is aan de oriëntatiewaarde.

Scenariobeschrijving en geadviseerde maatregelen

Te nemen maatregelen voor het beperken van groepsrisico (blz. 48)

- Stoppen met de verkoop van LPG bij dit tankstation., waardoor het geen risico meer vormt. Volgens de tekst op pagina 48, is de enige mogelijkheid om de verkoop van LPG te beëindigen is, het zogenaamde wegbestemmen en het zo nodig onteigenen van het tankstation. Hierbij stelt het College dat dit naast een lange tijdsduur ook een grote financiële inspanning vraagt van de gemeente. Daarnaast wordt gesteld dat de huidige locatie passend is en wordt verwezen naar de Nota motorbrandstofverkooppunten (ris 170330). Daarnaast wordt in de tekst verwezen naar een minnelijk oplossing met BP over het staken van verkoop van LPG (in 2011). BP heeft aangegeven geen aanleiding te zien tot het aanpassen van de wijze van exploiteren van het tankstation. . LET OP: er lag toen nog steeds de motie van de SP, de wethouder had hier op zijn minst aan kunnen refereren.
- Verplaatsen van het vulpunt naar een andere locatie, waarde personendichtheid lager ligt dan nu reeds het geval is (kostbaar, ook dan dient groepsrisico verantwoord te worden)
- Venstertijden aanbrengen voor het afleveren van LPG, waardoor de levering alleen overdag mag plaats vinden wanneer er minder personen aanwezig zijn. Deze maatregel is na doorvoering van de convenantmaatregelen minder effectief.

De provincie Zuid –Holland heeft schriftelijk gereageerd op het voorontwerpbestemmingsplan en stelt (pagina 77 bestemmingsplan Laakhaven West)

‘Bovendien vindt transport van brandbare vloeistoffen (zoals benzine en diesel) en brandbare gassen (LPG) plaats als gevolg van het BP Tankstation aan de Neherkade nabij het plangebied . In de verantwoording van de groepsrisico’s wordt de hoogte van deze groepsrisico’s niet expliciet benoemd inde toelichting van het plan. In de mailwisseling naar aanleiding van het advies van de Veiligheidsrisico Haaglanden wordt vervolgens aangegeven dat de maatregelen uit het advies kunnen worden overgenomen in het ontwerp bestemmingsplan, om groepsrisico’s onder de oriënterende waarde te houden. Vooralsnog kan niet worden nagegaan (in) hoe(verre) hierin invulling wordt gegeven. In de fase van voorontwerpbestemmingsplan kan nog niet worden bepaald of, en in welke mate , dit plan in strijd is met het provinciale belang, betreffende het beschermen van grote geroepen mensentegen ongevallen met gevaarlijke stoffen. Wij adviseren een nadere toelichting, verantwoording groepsrisico’s in het plan op te nemen’.

De reactie van het college hierop staat op pagina 78 en luidt als volgt:

‘De toelichting en verantwoording van groepsrisico’s zijn naar aanleiding van de brief aangepast. E hoogte van het groepsrisico is expliciet benoemd in de toelichting op het plan, Een geactualiseerde versie van het concept ontwerp bestemmingsplan is op 21 augustus 2012 per e-mail aan de provincie verstuurd. In deze versie van het plan is ook opgenomen hoe wordt voorgesteld om de maatregelen van de Veiligheidsrisico Haaglanden in de besluitvorming te verwerken. De provincie heeft in reactie hierop een aantal opmerkingen over de verantwoording van het groepsrisico gemaakt. Een deel van die opmerkingen is in het bestemmingsplan verwerkt. Over een aantal onderdelen is de gemeente nog in overleg met de provincie om tot een gezamenlijke verantwoording van het groepsrisico te komen’.

De SP vraagt zich af over welke onderdelen dit gaat en wat de uitkomsten zijn van dit overleg.

Vanaf pagina 80 (bestemmingsplan LaakhavenWest) wordt de reactie beschreven van de Veiligheidsregio Haaglanden. Zij zijn op 18 juni 2012 verzocht advies uit te brengen in het kader van externe veiligheid over het concept bestemmingsplan Laakhaven West en Petroleumhaven.

Zij omschrijven keurig de gang van zaken. Maar melden ook onder het kopje beleidskader:

‘In regionaal verband is er afgesproken dat bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen er naar gestreefd wordt om de oriëntatiewaarde van het groepsrisico niet te overschrijden. (“Samen werken aan Externe Veiligheid” dd 16 november 2006). In dit geval ligt het groepsrisico van het LPG-tankstation aan de Neherkade in de huidige situatie op de oriëntatiewaarde. In de toekomstige situatie neemt het groepsrisico in de nachtperiode toe tot net boven de oriëntatiewaarde. Dit geeft een dilemma aangezien met het bestemmingsplan geen maatregelen bij het LPG-station zelf kunnen worden genomen waarmee het groepsrisico verlaagd. Met de maatregelen in dit advies wordt het groepsrisico niet verlaagd. Wel kunnen de maatregelen zorgen voor een beperking van de effecten van een incident bij dit LPG tankstation en andere risicobronnen.’

Vervolgens wordt er op pagina 81 en 82 en scenario beschreven. En vanaf pagina 82 geadviseerde maatregelen

Geadviseerde maatregelen (door VRH)

In het bestemmingsplan is al een maatregel genomen waarmee de omvang van een incident bij het LPG-tankstation kan worden beperkt. In het bestemmingsplan is een 'Veiligheidszone - lpg' opgenomen.

Hierin gelden voorschriften waarmee de (verdere) verdichting van de objecten binnen het invloedsgebied

van het LPG-tankstation en de aanwezige personen kunnen worden gereguleerd. Daarnaast biedt deze

bestemming ook mogelijkheden voor het stellen van nadere eisen door burgemeester en wethouders

aan de situering van vluchtwegen. In dit advies wordt er vanuit gegaan dat deze maatregel behouden blijft.

Met dit bestemmingsplan kunnen geen maatregelen aan de risicobronnen worden getroffen. Dit advies

richt zich daarom met name op de effecten van een incident. Naar aanleiding van bovenstaande scenario's worden dringend de hierna volgende maatregelen geadviseerd. De adviezen hebben niet alleen betrekking op het ergst denkbare scenario. Ongeacht het type incident (van een lekkage tot een

BLEVE) hebben ze een positief effect op de zelfredzaamheid, de bestrijdbaarheid en beheersbaarheid.

Kans- en effect reducerende maatregelen

Om de risico's te verkleinen wordt hieronder een aantal adviezen gegeven. Binnen het plangebied kunnen zich op dit moment nieuwe risicobronnen vestigen. Bedrijven waarop het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) van toepassing is, zijn (nog) niet uitgesloten binnen de regels van het bestemmingsplan.

A. Om ervoor te zorgen dat zich geen bedrijven kunnen vestigen die in het kader van externe veiligheid

als risicobron kunnen worden aangemerkt, wordt geadviseerd om de vestiging van bedrijven waarop het Bevi van toepassing is uit te sluiten in de regels van het bestemmingsplan.

Ongeacht het incident heeft afschakelbare ventilatie een positieve invloed op het beperken van de

schadelijke effecten. Van een 'gewone' brand tot een incident op de rijkswegen A4 en A13 waarbij giftige stoffen vrijkomen, zullen de schadelijke effecten worden beperkt binnen de objecten in het plangebied.

B. Om de gevolgen bij het vrijkomen van giftige stoffen te beperken, wordt geadviseerd om een technische voorziening te plaatsen, zodat de ventilatie met een eenvoudige handeling kan worden uitgeschakeld. Dit mag ook een handmatige handeling zijn. Dit geldt bij verbouw en vervangende nieuwbouw van alle verblijfsobjecten binnen het plangebied, zoals woningen, kantoren, hotels, onderwijslocaties, evenementengebouwen, verblijfs- en bijeenkomst ruimten, etc.

Maatregelen ter bevordering van de zelfredzaamheid

Naast bovenstaande is het belangrijk dat de zelfredzaamheid van mensen wordt verhoogd. Bij een incident bij het LPG-tankstation aan de Neherkade of het transport ter bevoorrading van dit tankstation,

is het van belang dat mensen veilig kunnen vluchten. Hiervoor is een vluchtweg vanuit de objecten in het

plangebied, richting de omgeving, aan een afgekeerde zijde van deze risicobronnen van belang.

C. Bij verbouw of (vervangende) nieuwbouw van objecten binnen 325 meter van het LPG tankstation is

het belangrijk dat mensen veilig kunnen vluchten. Dit betekent dat een vluchtweg wordt geadviseerd via de tuin/gevel aan de afgekeerde zijde van deze risicobron.

Binnen het plangebied en daarmee binnen 325 meter van het LPG-tankstation en de invloedsgebieden

van het transport van gevaarlijke stoffen liggen verschillende objecten waarin groepen personen en/of

beperkt of niet zelfredzame personen aanwezig kunnen zijn. Voorbeelden zijn bedrijfsgebouwen, kantoren, onderwijslocaties, horeca, hotels, evenementen- locaties (zoals de RAC-hallen), levensbeschouwelijke voorzieningen, verenigingsgebouwen, etc.

D. Voor de verschillende bestemmingen binnen het plangebied waar groepen personen en/of beperkt

of niet zelfredzame personen aanwezig kunnen zijn, wordt geadviseerd dat in een plan ten behoeve van noodsituaties naast de interne calamiteiten zoals brand, ook scenario's worden opgenomen die zich buiten het object of de evenementenlocatie voor kunnen doen. In het kader van externe veiligheid zijn dit de scenario's van een incident bij het LPG-tankstation of een incident met het transport van gevaarlijke stoffen binnen of nabij het plangebied en over de rijkswegen A4 en A13. Naast de scenario's moeten ook de handelingsperspectieven worden beschouwd. Zodat de organisatie van het evenement of de personeelsleden en/of begeleiders van de personen in deze objecten de groepen personen of de (beperkt) zelfredzame personen bij calamiteiten kunnen begeleiden om zichzelf in veiligheid te brengen. Hierbij is het ook belangrijk dat dit structureel wordt geoefend.

Om ervoor te zorgen dat mensen goed voorbereid zijn en weten hoe ze moeten reageren op een ongeval

bij het LPG-tankstation of het transport van gevaarlijke stoffen, is het van belang dat zij hier vooraf op

een begrijpelijke wijze over worden geïnformeerd. Op dit moment is er op regionaal niveau een (risicocommunicatie)campagne ontwikkeld, waarin o.a. deze aspecten worden behandeld. Mogelijk dat

de gemeente Den Haag ook voor dit plangebied gebruik kan maken van de hulpmiddelen die onder andere in deze campagne zijn ontwikkeld.

E. Geadviseerd wordt om alle bewoners, personeel en de vaste gebruikers binnen het plangebied te informeren over de verschillende risico's en gevaren in de omgeving, de wijze van alarmeren en de wenselijke manier van reageren tijdens incidenten (risicocommunicatie). Dergelijke informatie dient op gezette tijden herhaald te worden, zodat het onderwerp onder de aandacht blijft en ook nieuwe

bewoners en gebruikers hierover worden geïnformeerd.

Maatregelen ten behoeve van de hulpverlening

Zowel voor de bereikbaarheid en bestrijdbaarheid van 'dagelijkse incidenten', zoals brand of wateroverlast, als voor calamiteiten op het gebied van externe veiligheid, is het van belang dat de bereikbaarheid voor de hulpdiensten (Eisen ten behoeve van de bereikbaarheid voor de hulpdiensten, zijn

onder andere vermeld in het Handboek Openbare Ruimte, Deel 3, 'Technische eisen voor de inrichting

van de openbare ruimte', 4 oktober 2007.), opstelplaatsen en bluswatervoorzieningen (Door de Nederlandse Vereniging voor Brandweezorg en Rampenbestrijding (NVBR) is hiervoor de 'Handleiding

Bluswatervoorziening en bereikbaarheid' ontwikkeld.) voldoende zijn. Op dit moment blijken de bereikbaarheid voor de hulpdiensten, opstelplaatsen en bluswatervoorzieningen binnen het plangebied in

de huidige situatie voldoende te zijn. Dit komt onder andere door de aanwezigheid van brede straten binnen het plangebied. Maar ook de Laakhaven die in geval van calamiteiten gebruikt kan worden als secundaire bluswatervoorziening. Daarnaast vindt er over de bereikbaarheid ook structureel overleg plaats tussen de gemeente Den Haag en de VRH. In dit overleg is ook (een gedeelte) van het voorliggende plangebied besproken en worden (toekomstige) wegwerkzaamheden besproken.

F. Geadviseerd wordt om het huidige niveau voor de bereikbaarheid voor de hulpdiensten en de bluswatervoorzieningen voor dit plangebied in stand te houden. Eventuele wijzigingen dienen besproken te worden in het structurele overleg tussen de gemeente en de VRH.

Tot slot

In onderstaande tabel zijn de maatregelen samengevat die genomen kunnen worden om de risico's te

beperken. In de tabel is een inschatting opgenomen van de bijdrage die een maatregel kan leveren aan

de risicobeperking van een bepaald scenario. De geadviseerde maatregel 'A' is in deze tabel buiten beschouwing gelaten, aangezien deze maatregel is gericht op het voorkomen van nieuwe risicobronnen

binnen het plangebied. Deze maatregel heeft geen betrekking op de scenario's van de al aanwezige risicobronnen.

De genoemde maatregelen worden dringend geadviseerd in het kader van externe veiligheid (art. 13 van

het Bevi en paragraaf 4.3 van de circulaire RNVGS) en art. 10 van de Wet veiligheidsregio's. Deze maatregelen kunnen ook een positief effect hebben op de (brand) veiligheid. Ook is het belangrijk dat in

de verdere uitwerking van het plangebied ook specifiek wordt gekeken naar de brandveiligheid.

Hiervoor

kunnen extra maatregelen benodigd zijn.

De invloedsgebieden van de risicobronnen zijn groter dan dit plangebied. Het totaal aantal te verwachten

slachtoffers (en daarmee de benodigde hulpbehoefte) bij de ergst denkbare scenario's is zeer groot.

In

dit geval een BLEVE van een LPG-tankwagen (na) bij het BP- tankstation aan de Neherkade of het vrijkomen van giftige stoffen op de rijkswegen A4 en A13. De beschikbare hulpverleningscapaciteit is waarschijnlijk onvoldoende groot om direct aan de benodigde hulpvraag te voldoen. Assistentie vanuit

andere regio's is hierbij noodzakelijk.

Ik verwacht u hiermee voldoende van advies te hebben voorzien om maatregelen te kunnen treffen en de

verantwoording groepsrisico aan te vullen ten behoeve van dit ruimtelijke besluit. Niet alle geadviseerde maatregelen kunnen worden opgenomen in dit bestemmingsplan, maar zijn bedoeld voor andere afdelingen binnen de gemeente. Deze maatregelen kunnen mogelijk binnen andere ruimtelijke plannen of door andere disciplines van de gemeente worden geborgd. Voorbeelden hiervoor zijn een bouwplan, een afdeling communicatie en/of handhaving. Ik ga er van uit dat de behandelaar van dit advies ervoor zorg draagt dat alle te treffen maatregelen bij de juiste afdeling van de gemeente bekend worden gemaakt.”a

Reactie van het College op door VRH gestelde maatregelen:

Op de navolgende wijze wordt invulling gegeven aan de door de VRH geadviseerde maatregelen:

A. De vestiging van bedrijven waarop het Bevi van toepassing is is uitgesloten in de regels van het bestemmingsplan (zie algemene gebruiksregels);

B. Dit advies zal door het gemeentelijk projectmanagement aan de initiatiefnemers worden doorgegeven.

C. Binnen de op de verbeelding aangegeven aanduiding 'veiligheidszone-lpg' kunnen burgemeester en wethouders nadere eisen stellen aan de situering van vluchtwegen. Op die manier is via de planregels geborgd dat bij de beoordeling van bouwplannen een vluchtweg kan worden voorgeschreven via de tuin/gevel aan de afgekeerde zijde van de risicobron. In het plan wordt uitgegaan van een contour van 150 meter. Voor een contour van 325 meter ontbreekt een wettelijke grondslag.

D. De directie Communicatie van de Bestuursdienst gaat in samenwerking de afdelingen Communicatie van de Dienst Stedelijke Ontwikkeling en de Veiligheidsregio Haaglanden na welke activiteiten er noodzakelijk zijn op het gebied van risicocommunicatie. Op basis van deze analyse en het advies hierover worden vervolgens de noodzakelijke communicatieactiviteiten uitgevoerd.

E. Bovengenoemde acties op het gebied van risicocommunicatie zijn ook van toepassing op maatregel

E.

Ten aanzien van de wijze van alarmeren kan daaraan nog worden toegevoegd dat het alarmeren van de bevolking tot voor kort plaatsvond met behulp van sirenes en door middel van huis-aan-huis meldingen door de hulpdiensten, eventueel met een geluidswagen. Beide systemen hebben beperkingen: een sirene geeft geen informatie over de ramp, huis-aan-huis gaan of een geluidswagen inzetten kost tijd. Sinds 11 juni 2012 kunnen bewoners van Den Haag snel geïnformeerd worden in geval van een (dreigende) calamiteit met gevaarlijke stoffen door de inzet van NL-Alert. NL-Alert is een nieuw waarschuwings- en alarmeringssysteem van de overheid voor de mobiele telefoon dat die beperkingen kan ondervangen. Door middel van cell-broadcasting kunnen bewoners in de nabijheid van een risicovol object tijdig worden gealarmeerd in geval van een (dreigende) calamiteit via een sms-bericht. NL-Alert beperkt zich niet alleen tot het waarschuwen maar meldt ook dát er iets aan de hand is en wat mensen moeten doen. Via de meldkamer van de regionale Brandweer wordt het bericht naar de dichtstbijzijnde GPRS-zendmast gestuurd. Omdat het bericht naar een specifiek zendgebied wordt gestuurd, kan informatie toegesneden op de situatie worden geleverd.

De bevolking alarmeren met korte teksten naar mobiele telefoons is nieuw. De TU Delft heeft daarom via een experiment onderzocht wat voor type alarmberichten het duidelijkst en effectiefst zijn. Een belangrijke voorwaarde is dat de berichten kort zijn. Om de ontvanger van een bericht tot actie te bewegen is van belang om in het tekstbericht de locatie van de (dreigende) ramp te vermelden.

NL-Alert en cell-broadcasting zijn nog geen bekende begrippen. Bekendheid met de techniek is een

voorwaarde, zodat de bevolking weet onder welke omstandigheden een bericht op een mobiele telefoon kan worden ontvangen. Met de invoering van dit alarmeringssysteem is ook een voorlichtingscampagne in Haaglanden gestart.

F. Het huidige niveau voor de bereikbaarheid voor de hulpdiensten en de bluswatervoorzieningen voor

dit plangebied worden in stand gehouden. Eventuele wijzigingen worden besproken in het structurele overleg tussen de gemeente en de VRH.

De adviesbrief van de VRH is tevens gebruikt om de van dit bestemmingsplan onderdeel uitmakende 'verantwoording groepsrisico' aan te vullen.

Aantal zaken die naar mening van de SP niet duidelijk zijn vanuit dit stukje

Pagina 82 'Daarnaast biedt deze bestemming (LPG Tankstation) ook mogelijkheden voor het stellen van nadere eisen door burgemeester en wethouders aan de situering van vluchtwegen. In dit advies wordt ervan uitgegaan dat deze maatregel behouden blijft'. SCHUIN: Onduidelijk is vooralsnog hoe dit wordt vastgelegd.

Pagina 82, maatregel B stelt: 'Om de gevolgen bij het vrijkomen van giftige stoffen te beperken, wordt geadviseerd om een technische voorziening te plaatsen, zodat de ventilatie met een eenvoudige handeling kan worden uitgeschakeld Dit mag ook een handmatige handeling zijn Dit geldt bij verbouw en vervangen de nieuwbouw van alle verblijfobjecten binnen het plangebied, zoals woningen, kantoren, hotels, onderwijslocaties, evenementengebouwen, verblijfs- en bijeenkomstruimten, etc.

In de reactie stelt het college 'Dit advies zal door het gemeentelijke projectmanagement aan de initiatiefnemers worden doorgegeven'. SCHUIN: Dit lijkt de SP een flinterdunne afspraak waarbij niets juridisch afdwingbaar gemaakt is.

Pagina 82, maatregel C Stelt: 'Bij verbouw of (vervangende) nieuwbouw van objecten binnen 325 meter van het LPG tankstation is het belangrijk dat mensen veilig kunnen vluchten. Dit betekent dat een vluchtweg wordt geadviseerd via de tuin/gevel aan de afgekeerde zijde van deze risicobron. Binnen het plangebied en daarmee binnen 325 meter van het LPG-tankstation en de invloedsgebieden van het transport van gevaarlijke stoffen liggen verschillende objecten waarin groepen personen en/of beperkt of niet zelfredzame personen aanwezig kunnen zijn. Voorbeelden zijn bedrijfsgebouwen, kantoren, onderwijslocaties, horeca, hotels, evenementen- locaties (zoals de RAC-hallen), levensbeschouwelijke voorzieningen, verenigingsgebouwen, etc.

In de reactie stelt het college: 'Binnen de op de verbeelding aangegeven aanduiding 'veiligheidszone-lpg' kunnen burgemeester en wethouders nadere eisen stellen aan de situering van vluchtwegen. Op die manier is via de planregels geborgd dat bij de beoordeling van bouwplannen een vluchtweg kan worden voorgeschreven via de tuin/gevel aan de afgekeerde zijde van de risicobron. In het plan wordt uitgegaan van een contour van 150 meter. Voor een contour van 325 meter ontbreekt een wettelijke grondslag.

In dit stukje staat kortweg omschreven dat B&W een vluchtweg KAN voorschrijven. Maar ook dat er voor de contour van 350 meter geen wettelijke grondslag ligt. Uitgerekend in het gebied van 325

meter waar groepen personen aanwezig zijn die en/of beperkt of niet zelfredzaam zijn, zijn juridische maatregelen niet af te dwingen.

Op pagina 85 onder D stelt het college: ' Voor de verschillende bestemmingen binnen het plangebied waar groepen personen en/of beperkt of niet zelfredzame personen aanwezig kunnen zijn, wordt geadviseerd dat in een plan ten behoeve van noodsituaties naast de interne calamiteiten zoals brand, ook scenario's worden opgenomen die zich buiten het object of de evenementenlocatie voor kunnen doen. In het kader van externe veiligheid zijn dit de scenario's van een incident bij het LPG-tankstation of een incident met het transport van gevaarlijke stoffen binnen of nabij het plangebied en over de rijkswegen A4 en A13.

Naast de scenario's moeten ook de handelingsperspectieven worden beschouwd. Zodat de organisatie van het evenement of de personeelsleden en/of begeleiders van de personen in deze objecten de groepen personen of de (beperkt) zelfredzame personen bij calamiteiten kunnen begeleiden om zichzelf in veiligheid te brengen. Hierbij is het ook belang dat dit structureel wordt geoefend. Om ervoor te zorgen dat mensen goed voorbereid zijn en weten hoe ze moeten reageren op een ongeval bij het LPG-tankstation of het transport van gevaarlijke stoffen, is het van belang dat zij hier vooraf op een begrijpelijke wijze over worden geïnformeerd. Op dit moment is er op regionaal niveau een (risicocommunicatie)campagne ontwikkeld, waarin o.a. deze aspecten worden behandeld. Mogelijk dat de gemeente Den Haag ook voor dit plangebied gebruik kan maken van de hulpmiddelen die onder andere in deze campagne zijn ontwikkeld'.

Het college stelt hierover op pagina 85: De directie Communicatie van de Bestuursdienst gaat in samenwerking de afdelingen Communicatie van de Dienst Stedelijke Ontwikkeling en de Veiligheidsregio Haaglanden na welke activiteiten er noodzakelijk zijn op het gebied van risicocommunicatie. Op basis van deze analyse en het advies hierover worden vervolgens de noodzakelijke communicatieactiviteiten uitgevoerd.

De SP stelt dat dit een mooie algemene tekst is. Ook hierin geen enkele juridisch vastgelegde maatregel. Overigens leert ervaring dat er van de beloofde structurele oefening in de praktijk vaak weinig terecht komt.

Op pagina 85 wordt gesteld dat de adviesbrief van VRH tevens is gebruikt om de van dit bestemmingsplan onderdeel uitmakende verantwoording groepsrisico aan te vullen. De SP had liever gezien dat de aanbevelingen niet alleen waren overgenomen, maar ook doorleeft waren en zoveel juridisch zouden zijn vastgelegd